

YOSHLAR TARBIYASIDA MILLIY QADRIYATLARNING AHAMIYATI.

Osiyo xalqaro universitete 2-bosqich MM3-P-24

talabasi Abdullayev Otabek.

Аннотация

Ushbu maqolada yoshlar tarbiyasida milliy qadriyatlarning tutgan o'ri, ularning shaxs kamolotiga ta'siri hamda jamiyat rivojidadagi ahamiyati yoritilgan. Shuningdek, an'ana va urf-odatlar orqali yosh avlodda ma'naviy-axloqiy fazilatlarni shakllantirish masalalari tahlil qilinadi. Milliy qadriyatlar asosida tarbiyalangan yoshlar jamiyatning barqaror taraqqiyotiga xizmat qilishi asoslab beriladi.

Kalit so'zlar: milliy qadriyatlar, yoshlar tarbiyasi, ma'naviyat, an'ana, urf-odat, madaniy meros, axloqiy tarbiya, barkamol avlod

Bugungi globallashuv davrida yoshlar tarbiyasi dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Ayniqsa, milliy qadriyatlarni asrab-avaylash va ularni yosh avlod ongiga singdirish muhim ahamiyat kasb etadi. Milliy qadriyatlar xalqning tarixiy tajribasi, madaniyati va turmush tarzini o'zida mujassam etgan bo'lib, ular yoshlarning ma'naviy kamolotida muhim omil bo'lib xizmat qiladi. Yoshlar tarbiyasida milliy qadriyatlardan samarali foydalanish orqali ularda vatanparvarlik, hurmat, odob-axloq, mehr-oqibat kabi fazilatlar shakllanadi. Shu bois, oila, ta'lim muassasalari va jamiyat hamkorligida yoshlarni milliy ruhda tarbiyalash muhim vazifa hisoblanadi.

Yoshlar tarbiyasida milliy qadriyatlar muhim o'rin tutadi, chunki ular har bir xalqning asrlar davomida shakllangan hayotiy tajribasi, dunyoqarashi va ma'naviy merosini o'zida aks ettiradi. Milliy qadriyatlar orqali yosh avlod o'z ildizlarini

anglaydi, ajdodlar merosiga hurmat ruhida tarbiyalanadi va o'zligini saqlab qolishga intiladi. Bu esa shaxsning mustahkam ma'naviy poydevorga ega bo'lishiga xizmat qiladi. Milliy qadriyatlar, avvalo, oilada shakllanadi. Oila – yoshlar tarbiyasining eng muhim muhitidir. Ota-onaning farzandga bo'lgan munosabati, oiladagi muomala madaniyati, hurmat va mehr-muhabbat kabi omillar bolaning shaxs sifatida shakllanishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Ayniqsa, kattalarga hurmat, kichiklarga izzat, mehmondo'stlik, sabr-toqat kabi qadriyatlar oilaviy muhitda singdiriladi va keyinchalik yoshlarning kundalik hayotida namoyon bo'ladi.

Ta'lim muassasalari ham yoshlar ongiga milliy qadriyatlarni singdirishda muhim rol o'ynaydi. Maktab va oliy ta'lim tizimida olib borilayotgan tarbiyaviy ishlar orqali o'quvchilarda milliy g'urur, vatanparvarlik tuyg'ulari shakllantiriladi. Dars jarayonlarida milliy urf-odatlar, tarixiy meros, buyuk ajdodlar hayoti va faoliyati haqida beriladigan ma'lumotlar yoshlarning ma'naviy dunyosini boyitadi. Shu bilan birga, turli madaniy-ma'rifiy tadbirlar, bayramlar va an'anaviy marosimlar yoshlarni milliy ruhda tarbiyalashga xizmat qiladi.

Globalashuv sharoitida yoshlar ongiga turli yot g'oyalar kirib kelish xavfi ortib bormoqda. Bunday vaziyatda milliy qadriyatlar yoshlarni turli salbiy ta'sirlardan himoya qiluvchi muhim omil bo'lib xizmat qiladi. O'z milliy qadriyatlariga sodiq bo'lgan yoshlar begona madaniyatlarga tanqidiy yondashadi, o'zining kimligini unutmaydi va mustaqil fikr yurita oladi. Shu bois, milliy qadriyatlarni asrab-avaylash va ularni yoshlar ongiga chuqur singdirish dolzarb vazifa hisoblanadi.

Milliy qadriyatlar yoshlarning nafaqat ma'naviy, balki axloqiy kamolotida ham muhim ahamiyat kasb etadi. Halollik, adolat, vijdonlilik, mehnatsevarlik kabi fazilatlar aynan milliy qadriyatlar asosida shakllanadi. Bunday sifatlar esa jamiyat taraqqiyoti uchun zarur bo'lgan barkamol avlodni voyaga yetkazishda muhim omil hisoblanadi. Ma'naviy jihatdan yetuk, axloqan pok yoshlar jamiyatning barqaror rivojlanishiga o'z hissasini qo'shadi. Milliy qadriyatlar yoshlar o'rtasida ijtimoiy

birdamlik va hamjihatlikni mustahkamlashda ham katta rol o'ynaydi. Umumiy qadriyatlar atrofida birlashgan jamiyatda o'zaro hurmat, ishonch va hamkorlik kuchayadi. Bu esa tinchlik va barqarorlikni ta'minlashga xizmat qiladi. Yoshlar ana shunday muhitda ulg'ayganida, ular jamiyat oldidagi mas'uliyatini chuqur his etadigan yetuk shaxslar bo'lib kamol topadi. Milliy qadriyatlar yoshlar tarbiyasining ajralmas qismi bo'lib, ularni ma'naviy, axloqiy va ijtimoiy jihatdan barkamol etib tarbiyalashda muhim ahamiyatga ega. Ularni asrab-avaylash va yosh avlod ongiga singdirish har bir jamiyatning ustuvor vazifalaridan biri bo'lib qoladi.

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, yoshlar tarbiyasida milliy qadriyatlarning ahamiyati beqiyosdir. Ular yosh avlodning ma'naviy dunyosini boyitadi, axloqiy fazilatlarini shakllantiradi hamda o'zligini anglashiga yordam beradi. Milliy qadriyatlar asosida tarbiyalangan yoshlar vatanparvar, mas'uliyatli va jamiyat taraqqiyotiga hissa qo'sha oladigan barkamol shaxslar bo'lib voyaga yetadi. Oila, ta'lim muassasalari va jamiyat hamkorligida milliy qadriyatlarni asrab-avaylash, ularni zamon talablari asosida rivojlantirish hamda yoshlar ongiga chuqur singdirish muhim vazifa hisoblanadi. Faqat shundagina ma'naviy yetuk, mustaqil fikrlaydigan va kelajakka ishonch bilan qaraydigan avlodni tarbiyalash mumkin bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti asarlari va nutqlari to'plami.
3. Abdurahmonov G'. Ma'naviyat asoslari. – Toshkent, 2010.
4. Yo'ldoshev J., Usmonov S. Pedagogika. – Toshkent: O'qituvchi, 2012.
5. O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni.

6. Журабекова Хабиба Мадаминовна, Тожидинова Мохларой Илѣсбек Кизи ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЭФФЕКТИВНЫХ ИННОВАЦИОННЫХ МЕТОДОВ ПРЕПОДАВАНИЯ НА УРОКАХ РУССКОГО ЯЗЫКА // Universum: психология и образование. 2025. №5 (131). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/ispolzovanie-effektivnyh-innovatsionnyh-metodov-prepodava-niya-na-urokah-russkogo-yazyka>

7. JURABEKOVA X. TALABALAR KOMMUNIKATIV KOMPETENTLIGINI ORTTIRISHDA RUS TILINING LISONIY XUSUSIYATLARI //«АСТА NUUZ». – 2024. – Т. 1. – №. 1.1. 1. – С. 258-261.

8. Madaminovna, J. X. . (2023). The Role of Oral and Written Speech in the Development of Communicative Competence. Central Asian Journal of Literature, Philosophy and Culture, 4(3), 40–45. <https://doi.org/10.51699/cajlpс.v4i3.756>

9. Журабекова Х.М., Ахмедова М.А. ПРОФЕССИОНАЛЬНЫЕ КАДРЫ – ОСНОВА РАЗВИТИЯ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ. Социально-экономические и технические системы: исследование, проектирование, оптимизация. 2023;(2):187-194.